

EL LLENGUATGE

La falta 73/III/1979

i la manca

existència, en català, del verb mancar i dels altres mots de la seva família, no ha de fer creure que el verb concurrent, faltar, i els altres mots que s'hi emparenten — falta, faltat— hagin d'ésser necessàriament, uns castellanismes. Però també cal fer l'advertiment contrari: el fet que, en castellà, «mancar», «mancamiento», etc., hi tinguin solament un ús molt limitat i restringit, del tot especialitzat, no ens ha d'induir a nosaltres a prescindir sistemàticament de les nostres formes corresponents i a recórrer en tota ocasió a faltar i falta, amb què no fem sinó empobrir el nostre vocabulari i renunciar a uns recursos ben útils i legítims. Que ningú no pensi que manca i mancar són més «catalans» que no pas falta i faltar, però que tothom sàpiga l'existència de totes dues sèries de mots i la possibilitat de recórrer-hi i de triar.

Tenim, doncs, que mancar i faltar i, per consegüent, manca i falta, són sinònims i, en un bon nombre de casos, intercanviables. Però, tal com sol passar, no pas sempre. Per exemple, en casos com una falta d'impremta, o una falta d'ortografia, o en l'expressió sens falta, no fóra pas adequat de substituir falta per manca. N'hi ha que no ho deixen de fer, certament, però es tracta d'un excés de purisme. També podríem assenyalar que mancar sembla tenir, segons el diccionari, un ventall de significats més ampli que no pas faltar, però, en canvi, l'existència dels derivats mancança i mancament, que no tenen unes formes paral·leles provinents de faltar, fa que el nombre d'aplicacions del substantiu manca sigui més reduït que no pas el de falta.

La pràctica de l'idioma, una lectura atenta dels articles del diccionari, poden afinar l'ús d'aquests mots i fer esdevenir més sòlids els criteris d'aplicació. La funció d'aquesta nota consisteix, sobretot, a prevenir contra la possible —i freqüent— adopció de qualsevol de les posicions extremes que hem assenyalat al principi.

ALBERT JANE